

Skatter, men kun for Renter af Laan til Indfrielse af Bankhæstelser, Erpenjerne, Lønning til Kapellaner pro loco osv. Den ærede Forslagsstiller, der motiverede disse Endringsforslag, henvisste til, at det var jo Meningen, at Præsterne udenfor den Lønning, hvorom der er Tale i § 2, tillige skulde have, som han kaldte det, en Præstegaard med 2 Lønder, Garthorns Tilliggende, og at det derfor var ganske naturligt, at de ogsaa betalte Skatterne af denne Jordlod. Deri kan jeg forsaavidt gjerne give det ærede Medlem Ret; det bliver en ganske ligegyldig Ting, om man siger, at de skulde betale Stat af den Jord, der henlægges til deres Embedsbolig, saaledes som det er udtalt i de ærede Forslagsstilleres Forslag under Nr. 7, naar man saa kun tager Hensyn dertil ved Beregningen af deres øvrige Embedsindtægters Størrelse. Meningen med § 1 har jo været, at man vilde beregne, hvor store Præsteembedernes Nettoindtægter have været, hvorefter man da i den følgende Paragraf bestemmer, hvor stor en Del af disse Nettoindtægter der skal fremdeles forblive ved Præsteembedet. Men naar man saa ved en senere Paragraf paalægger dem at betale Skatter af den Jordlod, som det var Meningen, at de skulde have foruden deres Embedslønning, saa vil det let ses, at i Virkeligheden bliver det det Samme som at drage Noget fra Embedslønningen. Vilde de ærede Medlemmer i Forbindelse med Forslagene til § 1 og § 7 have stillet et Forslag, der gik ud paa, at Embedsindtægterne skulde forhøies med et tilsvarende Beløb til Skatterne, saa havde Sagen forsaavidt ikke Videre at betyde; men som Sagen nu staar, fører Forslaget under § 1 til en yderligere Nedsættelse af den Lønning, hvorom der er Spørgsmaal for Præsterne.

Sauber: Da Dyngdepunktet i den nærværende Sag jo ligger udenfor de Endringsforslag, som her nærmest ere under Forhandling, turde det maasse være mig tilladt, ligesom andre ærede Talere have gjort det, at fremsætte nogle almindelige Betragtninger, selv om jeg derved skulde komme til at strejfe noget udenfor det nærmest Foreliggende, nemlig Endringsforslagene. Da den høitæredede

Minister forelagde dette Lovforslag, maatte det i den Form, hvori det forelagdes, betragtes som et Skin istedetfor en Virkelighed. Hvad vi ønskede at opnaa, og hvad der blev tilfagt os, at vi skulde opnaa, var at faa al Tale om Kirkens Eiendom skudt tilside. Den ærede Minister udtalte udtrykkeligt, at dette vilde vi opnaa ved Lovforslaget; men det var saa langt fra, at vi virkelig opnaaede det, at man ivertimod kunde sige, at Lovforslaget paa en Maade slog de kirkelige Midler fast som Kirkens Eiendom ved at fastsætte, at de skulde udgjøre en særlig Fond. Hvad foreligger der nu her i disse Endringsforslag, naar vi betragte dem som en Helhed? Det er omtrent det Samme. Man har vel undgaaet Navnet: „Fond“, men dette er ogsaa det Hele; jeg ser ikke rettere, end at det er et Skin, der her hydes os, istedetfor en Virkelighed. Det er meget langt fra, at disse Penge ville blive anerkjendte som Statens Eiendom, selv om Navnet „Statskassen“ er blevet brugt i det Endringsforslag, der her er fremsat. Jeg skal ikke gaa saa vidt, at jeg vil sige, at det er Staten, som gjøres til Kassemeister for Kirken; dette kan ikke siges med fuldkommen Sandhed om dette Forslag, men derimod vil jeg sige, at der oprettes en særlig Skuffe i Statskassen, som der skal føres særlig Regnskab over, og over hvis Indhold Staten ikke maa raade til anden Brug end til kirkelig Brug. Man opretter herved et lignende blandet Eiendomsforhold som det, vi kjende saa godt fra et andet Omraade, nemlig fra Fæstevæsenet. Jeg behøver ikke at minde Nogen her i Salen om, hvilken Bestræbelse man nu i 20 à 22 Aar ad mange Bejle har gjort for at komme bort fra det blandede Eiendomsforhold, som der finder Sted, grundet paa, at de, der ere de nominelle Eiere, ikke have en virkelig Eiendomsret, men at Andre have en moralsk Eiendomsret dertil. Det er et lignende blandet Eiendomsforhold, man her vil oprette, et Eiendomsforhold, hvor Staten kommer til at indtage den samme Stilling som Godseieren i hint Forhold, medens Kirken paa hvert Punkt og ved hver Leilighed vil møde med sine Krav og vil sige: Det er i Grunden mine Penge,